

Tursolan päiväkodin toimintasuunnitelma (julkinen)**22.8.2018**

Lukuvuosisuunnitelman osiot punaisella

Tehdään avoimelle varhaiskasvatukselle toimintamuotokohtaisesti

1. Yhteystiedot (yleinen järjestäminen) Voivat olla myös nettisivuilla/esitteessä, ei tässä**Tursolan päiväkot**Vainiometsäntie 1
36200 Kangasala**Päiväkodinjohtaja vs**Marjo Tiilikka
p.050 5975715
marjo.tiilikka@kangasala.fi

A-talo

- Otsot (3-5 vuotiaat) p. 050 4497554 otsot@kangasala.fi
- Mesikämmenet (3-5 vuotiaat) p. 050 3615201 mesikammenet@kangasala.fi

B-talo

- Halinallet (1-2 vuotiaat) p. 040 1336728 halinallet@kangasala.fi
- Karhunpennut (3-5 vuotiaat) p. 050 3620249 karhunpennut@kangasala.fi
- Karhula, avoin varhaiskasvatus (2-v, 3-5v., perhekerho) p. 050 4131349 karhula@kangasala.fi

C-talo

- Karhunkäpälat (esiopetus) p. 050 3629368 karhunkapalat@kangasala.fi
- Nallekarhut (esiopetus) p. 050 4497488 nallekarhut@kangasala.fi

Tursolan koulu

- Kontiot (esiopetus) p. 0503380085 kontiot@kangasala.fi
- Ketut (esiopetus) p. 040 1336501 ketut@kangasala.fi

- Henkilöstön loma-aikoja pyritään keskittämään aikoihin, joihin lapset myös lomailevat pääosin koulujen loma-aikoina. Niinpä näinä aikoina päiväkodissa henkilöstön vahvuus määräytyy läsnä olevien lasten lukumäärän mukaan. Useimmiten tällöin koulun esiopetusryhmät ovat siirtyneet päiväkodin puolelle muilta lomailevilta lapsilta vapautuviin tiloihin.

2. Toimintaperiaatteet (ilmiöpohjaisuus ja toiminnallisuus opetuksessa, retket ja projektit, tasa-arvon ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttaminen, tieto - ja viestintäteknologiakasvatuksen toteuttaminen)

Tursolan päiväkot tarjoaa kattavasti Kangasalan kunnan varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoja: varhaiskasvatusta, esiopetusta ja avointa varhaiskasvatusta. Päiväkot toimii yhteisessä pihapiirissä neljässä eri rakennuksessa – toimintaympäristön moninaisuus sekä tuo haasteita toimintaan, että antaa mahdollisuuksia siihen. Esiopetuksen ryhmistä osan sijainti Tursolan koulun kanssa saman katon alla tuo vielä erityispiirteen. Todellinen jatkumo varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on päiväkodissa arjen toiminnassa totta ja vaikuttaa koko yhteisön toiminnassa.

Toiminta Tursolan päiväkodissa pohjautuu Kangasalan kaupungin omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan, yksikön ja siitä johdettujen ryhmien toimintasuunnitelmiin.

Kaupungin esiopetussuunnitelma ja Tursolan esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma ohjaavat esiopetuksen toiminnan sisältöjä – varhaiskasvatussuunnitelman lisäksi. Suunnitelmia ja erityisesti niiden toteutumista arkityössä arvioidaan säännöllisesti, tarkemmin ja laajemmin kahdesti toimintavuoden aikana.

Varhaiskasvatuksessa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Tavoitteena on, että lapselle syntyy hyvä, arvokas, turvallinen ja kiireetön päivä joka päivä ja päivän eri tilanteissa. Olemme sitoutuneet vaalimaan positiivista ja kannustavaa ilmapiiriä. Kasvatustyö ja toiminta Tursolan päiväkodissa on tietoista, tavoitteellista ja suunnitelmallista. Teemme työtä luottamuksellisten vuorovaikutussuhteiden eteen: arvostamme lapsia, huoltajia ja työyhteisössä toinen toisiamme.

Pienryhmätoiminta on keskeinen pedagoginen työväline ja tapa toimia. Toimimisella pienemmissä ryhmissä suuren osan päivää kyetään rajoittamaan lasten kokemaa päivittäisen vuorovaikutuksen runsautta ja siitä aiheutuvan stressin määrää. Sekä kasvattaja että vertaisryhmä muodostuu turvalliseksi pieneksi yhteisöksi, jossa harjoitellaan oppimisen taitoja ja yhdessä toimimista.

Yhteinen osallisuus tarkoittaa Tursolan päiväkodissa sitä, että sekä perheet, lapset että kasvattajat saavat äänensä kuuluviin arjen toimintaa kehitettäessä. Toimintaa suunnitellaan koko yhteisö yhdessä – sekä lapsiryhmissä kasvattajat ja lapset yhdessä – kunnan varhaiskasvatussuunnitelman kuvaaman mallin mukaisesti. Osallisuutta arjessa toteuttavia malleja on käytössä – menetelmiä joilla ryhmän jäsenten ajatukset saadaan kuuluviin. Niiden vaikuttavuutta ja toimivuutta arvioidaan – havainnoimalla, palautteilla ja keskusteluilla. Osallisuuden mahdollisuuden järjestäminen huoltajille on keino lähentää yhteistä työtä tekeviä osapuolia.

Liikunnan lisääminen sisällä ja ulkona on tavoite, johon koko päiväkotitoiminta on sitoutunut. Henkilöstön jäsenistä kaksi on sitoutunut päävastuuseen liikuntatapojen kehittämisessä. Syksyn pedagogisen kehittämisen suunnitelma on kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin tarkastelu oman yhteisön toimintatapojen näkökulmasta. Tulevia pedagogisia tapahtumia ja keskusteluja tullaan järjestämään tämä kokonaisuus mielessä.

3. Kehittämiskohteet (prosessi- ja asiakkuusnäkökulmat)

Tursolan päiväkodin kehittämiskohteet alkaneelle toimintakaudelle nousevat sekä perheiden edelliselle kaudelle antamista palautteista että henkilöstön omista arvioinneista.

1. TVT
 - Tvt-laitteisiin tutustuminen, pedailta
 - Rohkeutta ottaa laitteet lasten kanssa käyttöön
2. TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS
 - Pikkupohtijoiden sisältöjen pohtiminen
 - Käsitellään kasvattajakahvilassa vuoden aikana
3. RETKET JA VIERAILUT
 - Monipuoliseen retkeilyyn panostaminen. Bussilla pääsee moneen paikkaan helposti
4. HUOLTAJIEN OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN
 - Vanhempainyhdistyksen herättely
 - Vasun tuntemus
5. MUSIIKKIKASVATUS

- Perustetaan asiantuntijaryhmä, joka miettii kuinka viedään eteenpäin (kuukausiteema?)
- Talon yhteinen lauluhetki 1 krt kuukaudessa ulkona

6. SUUNNITTELU, ARVIOINTI, PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI

- Kuinka saadaan huoltajat ja lapset mukaan suunnitteluun ja arviointiin
- Kasvattajakahvilassa jaetaan erilaisia arviointimenetelmiä
- Kootaan erilaisia pedagogisen dokumentoinnin välineitä
- Vasuagentin vierailu

4. Tiedottaminen (ulkoinen)

Tiedottaminen huoltajille:

- päiväkodinjohtajan infokirjeet
- ryhmäsähköpostit
- Päikky-kyselyt
- Päikky
- tekstiviestit
- ilmoitustaulut/ovet
- blogit

Tiedottaminen hallinnon kanssa:

- päiväkodinjohtaja tuo varhaiskasvatuksen johtoryhmän asiat tiedoksi talopalaverissa
- henkilöstöltä nousseet asiat viedään hallinnon tietoon päiväkodinjohtajan toimesta
- varhaiskasvatus-johtajan infot ja hallinnon käynnit

Yhteistyötahot:

- yhteistyötahojen tiedottamisesta vastaa päiväkodinjohtaja, ryhmän asioissa päiväkodinopettaja

5. Yhteistyö (yhteistyökäytännöt, yt-kumppanit, alueellinen yt, esi- ja alkuopetuksen yt)

Yhteistyö huoltajien kanssa tavoittelee yhteistä sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Yhteistyö alkaa siitä, kun perheeseen otetaan päiväkodilta yhteys varhaiskasvatuspaikan vahvistamisen asioissa. Alkukeskustelu ja perheen perehdytys tapahtuvat hoitosuhteen alussa ja ovat ensiarvoisen tärkeitä yhteisen työn alkaessa. Päivittäisen kohtaamisen tilanteet toimivat jatkossa viestien vaihdon hetkinä ja lapsen yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman tapaamiset jatkavat perhekohtaista keskustelua. Vanhempia kannustetaan aloitteellisuuteen jatkossakin tavallisessa arjessa ja sovitaan mahdollisista yhteydenpidon tavoista.

- **Vanhempainillat ja erilaiset yhteiset tapahtumat** (äitien- ja isienpäivä, juhlat, pihatapahtumat, tärkeän ihmisen päivät etc.) jatkavat yhteistyötä perheiden ja lapselle tärkeiden ihmisten kanssa.

- **Kasvattajat tekevät päivittäin yhteistyötä** päiväkodin oman varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Erityisopettajan tehtävä on auttaa ja tukea henkilöstöä lasten kehityksen seurannassa ja tukemisessa.

- **Lapsen tarvitseman kehityksen ja oppimisen tuen** asioissa yhteistyökumppaneina tarvittaessa ovat TAYS, perhe- ja lastenneuvolat. Myös terveydenhoidon henkilöstö on eri tavoin ja tarvittaessa tukemassa päiväkotia.

- **Erityisesti esiopetusryhmät** tekevät päivittäistä yhteistyötä Tursolan koulun kanssa. He toimivat saman katon alla, yhteisissä tiloissa, elävät arjessa rinnakkain ja he toteuttavat myös viikoittain yhteistä opetussuunnitelmaa (YLLI-opetusta) ympäristö- ja luonnontiedon alueella.

- **Seurakunta** tarjoaa varhaiskasvatukselle tukea katsomuskasvatuksen alueella. Kerran kuukaudessa tapahtuvien Pikkukirkko-tapaamisten aiheet on suunniteltu kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa tukeviksi. Näiden hetkien vaihtoehtona on mahdollisuus myös rinnakkaiseen toimintoon, joka noudattelee samoja aihe-alueita.

- **Lähialueiden oppilaitokset** tarjoavat sekä täydennyskoulutusta henkilöstölle että saavat kunnan varhaiskasvatuksessa opiskelijoilleen mahdollisuuden työssäoppimisen paikkoihin.

6. Oppimisympäristö

Tursolan päiväkot koostuu neljästä keskenään erilaisesta ja eri-ikäisestä rakennuksesta, joissa kunkin ryhmän välitön oppimisympäristö muodostuu keskenään erilaiseksi. Eri taloissa ja eri ryhmissä rakennetaan sisätilan toiminnot lapsiryhmän tarpeiden mukaisesti – ottaen huomioon kulloinkin ryhmän lasten ikärakenteen ja kuluvan vuoden kehittämisen kohteet. Lasten osallisuus ja heidän ajatustensa kuuleminen tuo uuden näkökulman ja raikkaita ajatuksia myös tilojen käyttöön: monimuotoisuuden ja muunneltavuuden.

- **Päiväkodilla on myös kaksi erillistä piha-alueita.** Kolmantena pihana on esiopetuksella Tursolan koulun piha. Toimimisella pienryhmissä ja ulkoilun toteuttamisella päivän eri aikoina saadaan myös ulkotoimintaan väljyyttä.

Lähiympäristö päiväkodin aidan takana on Tursolassa suuri rikkaus. Laajat puistoalueet ja kävelyreitit ovat toisaalla ja toisaalla aivan lähellä on turvallinen ja helppokulkuinen metsä. Luontokasvatus on jo useana vuonna ollut yksi päiväkodin toimintatavoista, samoin kun nyt pienten lasten liikunta on erityisen mielenkiinnon ja kehittämisen kohteena.

- Bussireitin vilkastuminen Kangasalan keskustaan ja toiseen suuntaan Tampereelle asti on tuonut uusia mahdollisuuksia hyödyntää oman kotiseudun palveluita: Kangasala-talo, pääkirjasto, tori, uimahalli – ja lännen suunnalla teatterit, museot, lasten toimintakeskukset, leikkipuistot...

7. Osallisuus (huoltajat ja lapset, oppimisympäristö, suunnittelu, arviointi, lapsen vasu)

Tursolan päiväkodissa on sovittu, että jatkossa ajatellaan osallisuus yhteiseksi – toimijoita ovat lapset ja huoltajat sekä kasvattajat. Myös kasvatusyhteisön sisällä vallitseva yhteisöllisyys edistää yhteisen päämäärän toteutumista.

- Erityisesti lasten ja huoltajien osallisuus suunnitteluun ja arviointiin on kuluvan toimintakauden yksi kehittämiskohde.

- Osallisuuden toteutumista seurataan havainnoimalla, dokumentoinnin avulla, arvioimalla ja yhdessä keskustelemalla. & lapset, vanhemmat, tiimi ja koko yhteisö. Vuosittain perheiltä saadaan laajan asiakaspalautteen myötä tietoa koko palvelun toiminnasta.

8. Pedagoginen tuki

Kaikkien varhaiskasvatuksessa olevien lasten kehitystä ja oppimista tuetaan kunkin lapsen yksilöllisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. Tavallinen toiminta ja tavallinen arki ovat yleisen tuen mallin mukaisesti laadukasta, suunniteltua ja tavoitteellista toimintaa ja sinällään aina lapsen

kehityksen ja oppimisen tukea. Lapset kuitenkin kasvavat, kehittyvät ja oppivat yksilöllisesti. Yksilöllisen tuen tarpeen havaitsemisessa tarvitaan yhteistyötä lapsen itsensä, huoltajien ja koko kasvattajayhteisön kesken. Kun henkilöstöllä herää huoli lapsen hyvinvoinnista, asia otetaan puheeksi huoltajien kanssa heti. Samalla sovitaan lapsen kehitystä tukevien omien toimintatapojen käyttöön ottamisesta myös heti. Lapsen etu on aina etusijalla - sekä toimintojen järjestämisessä että kaikissa keskusteluissa.

- Tuen järjestämistä suunnitellaan yhteisessä palaverissa, jossa kasvattajat, huoltajat, yksikön varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja mahdollisesti erityispalvelujen edustaja suunnittelevat tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden lapsen tuen järjestämisestä. Tuki järjestetään aina ensisijaisesti lapsen omassa varhaiskasvatusryhmässä. Oppimisympäristöä voidaan muokata lapsen tarpeita tukevaksi, samoin toimii lapsen päivän struktuurin laatiminen selkeäksi.

- Moniammatillinen tuki ja monialainen yhteistyö tuodaan lapsen ja huoltajien kannalta mahdollisimman toimivasti ja heidän suostumuksellaan lapsen eduksi. Lasten vanhemmat ovat aina ensisijaisia kumppaneita lapsen asioissa, heille kuuluu aina ensitieto ja havainnot henkilöstön huolen aiheista. Tarpeen mukaan yhteistyötä laajennetaan ja tällöin osapuolia ovat esimerkiksi lastenneuvola, perheneuvola, lapsiperheiden perhetyö ja TAYS.